

Tavoitteena terve ja menestyvä nuori urheilija

Nuoren urheilijan voimaharjoittelu

Varalan urheiluopisto 20.10.2009

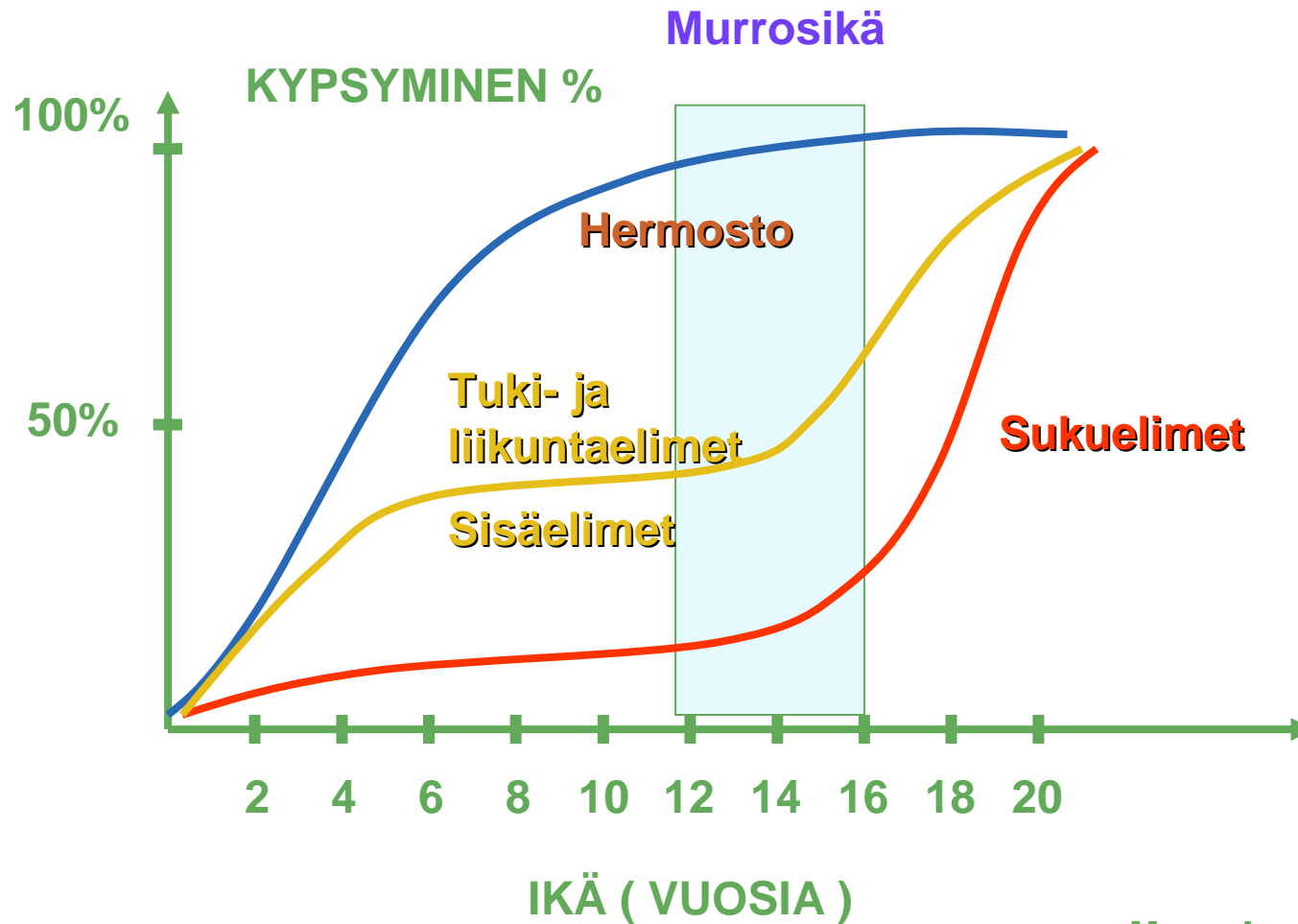

Nuoren urheilijan valmiudet voimaharjoitteluun

- ***Biologinen ikä:***
Milloin vastuksena omakehon paino, milloin rauta?
- ***Herkkyyskaudet:***
Miten kasvuikä huomioidaan voimaharjoittelussa?
- ***Kasvun riskit:***
Miten voima, liikkuvuus, taito ja liikuntavammat kasvuikäisillä liittyvät toisiinsa?

Biologinen ikä

Elinjärjestelmien luonnollinen kypsyminen

Mero, A. ym. 1990

Nuoren urheilijan valmiudet voimaharjoitteluun

Alle murrosikäinen opettelee tekniikoita

- oma keho vastuksena (kyykyt, hyppyt, loikat, telineet...)
- kuntopallot, kuulat, kevyet tangot
- painotus taitoon; vartalon asennon hallinta yhdistettynä toimintaan

Kovan kasvun aikana malttia

- vipujen pituudet muuttuvat nopeasti
- kömpelyyttä liikkeissä
- tarkkuutta voimaharjoittelussa
- luuston kehitys vielä kesken

Liikkuvuuden, tekniikan ja voimaharjoittelun yhdistäminen

- Lihaskireydet pyrkivät lisääntymään pituuskasvun aikana.
- Voit yhdistellä ym. toisiaan tukevia ominaisuuksia harjoituksissa verryttelystä alkaen

Voima, liikkuvuus ja taito liittyvät toisiinsa

Lajinomaisuus voimaharjoittelussa (lihaksen kannalta)

- Lihasten toimintatavat (kiihdyttävä - pito - jarruttava) ja niiden yhdistelmät
- Lihasten vetopituudet ovat lajinomaisia (+reservi!)
- Voimantuottoajat suuruusluokaltaan lajinomaisia
- Voimantuoton suunta on lajinomainen

Toiminnallinen voimaharjoittelu (liikkeen hallinnan kannalta)

- Yhdistää eri kehon osien lihastoimintoja / harjoitteita lajinomaiseksi kokonaisuudeksi
- Suorituksen hallinta ja oppiminen ovat avainasemassa (3D)
- Suorituksen helpottaminen - vaikeuttaminen - ohjaaminen
- Monen nivelen yhteistyönä tapahtuvaa toimintaa

Nuoren urheilijan voimaharjoittelu

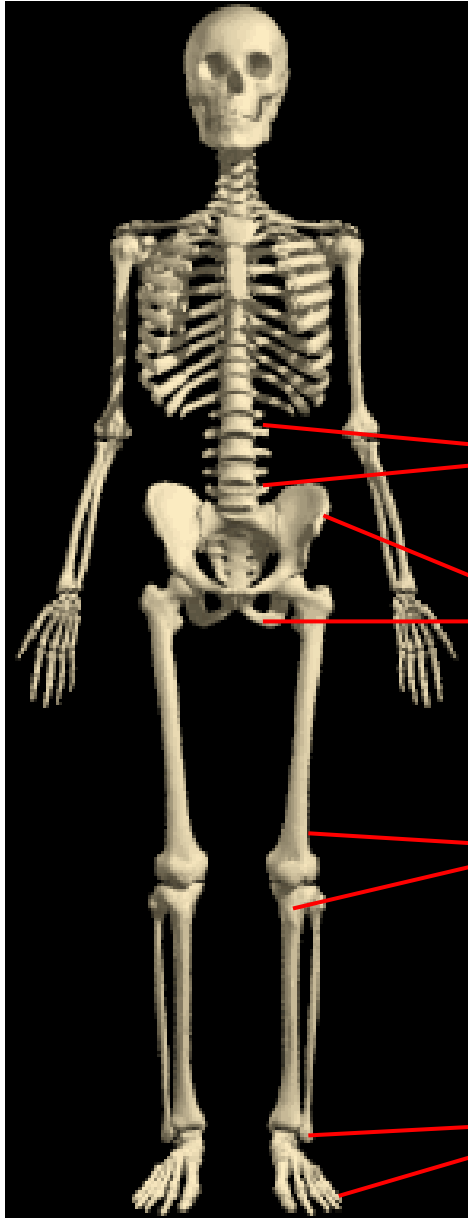

Kasvun tuomat haasteet ja rajoitteet

- Luu-jänne -liitos heikoin lenkki noin 20-vuotiaaksi räjähtävän ja pikavoimalajien harrastajat riskiryhmässä
- Pituuskasvun loputtua menee noin kaksi vuotta, kunnes luusto saavuttaa täyden lujutensa (joskus pidempäänkin)
- Pituuskasvun loputtua ”lyhyet”lihakset; joustovarot pienempiä, liikkuvuus lajin kannalta rajoittunutta

Nuoren urheilijan voimaharjoittelu

Mekaaniselle vedolle herkimmät kohdat

Todennäköisin
vaivan
esiintymisikä

Altistava toiminta

Alaselkä

14-18

nostot, loikat, toistuvat
ääriliikkeet (ojennus!)

Lantion alue

15-18

pikajuoksua sis. lajit,
jalkapallot, spagaati

Polven alue

12-16

hyppylajit, palloilut

Jalkaterän alue

8-12v

törmäykset, ponnistukset
slalomkenkä

Nuoren urheilijan voimaharjoittelu

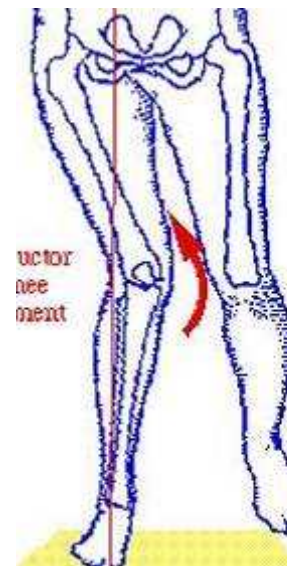
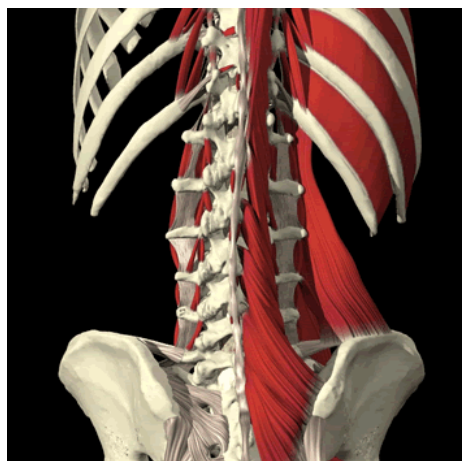
Nostoissa huomioitavaa (ja monessa muussa suorituksessa)

Polven linjaukset (lonkka -polvi- 2.varvas)

Linjauksen säilyttäminen tehostaa ponnistamista ja samalla ehkäisee polvivammoja (”pussaavat polvet = lumpio ja ristsiteet tulilinjalla)

Alaselän hallinta (neutraaliasento)

Tarkoituksena säilyttää selkä asennossa, jossa kuormitus kohdistuu puristavana ja selän tukilihakset ovat toiminnassa.

Nuoren urheilijan voimaharjoittelu

Tytöt ovat poikia keskimäärin pari vuotta edellä kehityksessään.

Noin kaksi vuotta pituuskasvun loppumisesta selän luusto on valmis isojen lisäpainojen käytölle, mikäli voimaharjoitustekniikat on opittu.

Oleellista on arvioida **BIOLOGINEN IKÄ**

Voimakkaat ja toistuvat ääriliikkeet aiheuttavat selän rakenteiden kipeytymistä ja lopulta vaurioitumisen.

URHEILU, HALLITTUA RISKINOTTOA?

Kuvaan on ympyröity selästä ne alueet, jotka ovat kasvun lopulla vielä rustoisia ja siten alltiita etenkin puristus- ja vääntösuuntaiselle kuormitukselle.

Ylemmässä kuvassa on nikamien päätelevyt, jotka voivat vaurioitua kovan kuormituksen seurauksena. Nykyään niiden vaurioita tavataankin käytännössä vain urheilijoilla.

Alemmassa kuvassa on nikaman kaariosa. Se on nuorella myös rustoinen. Siksi rakenteen kierto- ja vääntölujuus on heikompi kuin aikuisen yksilön luutuneella selällä.

Selän kuormittuminen nostoissa

Alaselän asento, suhde lantioon ja puristuksen sieto

